

árok, egy hasonló korú szabadtéri kemence, valamint egy földbe mélyített ház. A házat többször megújították, tetőszerkezete szelemenés volt. Padlója kétrétegű, mindkettő deszkaborítású volt.

A humuszdepó 7 objektumán kívül a lelőhelyen 212 objektum került elő. Egy őskori és néhány recens jelenséget leszámítva ezek az Árpád-korra keltezhetőek; 124 árok, 39 gödör, 16 kemence és 27 földbe mélyített ház is megfigyelhető volt. Ebből kettő talán műhelyként funkcionált. Leletanyagukat körömbenyomkodással és hullámvonallal díszített kerámia, cserépbogrács képezte. Az 50. házból egy összetört malomkő darabjai is előkerültek. A lakóházak többsége elpusztult, csupán a legmélyebbek legalját sikerült megtalálni. A fellelt árokban szabályosan kiosztott Árpád-kori telkek meglétére utalnak, illetve a tárológödrök és vermek nagy kiterjedése nagyobb település egykori meglétére engednek következtetni. A lelőhely kevés leletanyagot eredményezett. A kutatót és feltárt terület mérete együttesen: 84 298 m².

A nyomvonalhoz tartozó szénhidrogén-vezetékek területén is dolgoztunk 2002-ben június és július között.

A 3. számú lelőhelyen, a 2. gázcsomópont területén 2002 augusztusában három felületen folytak feltárások. 24 objektum került kibontásra. Az I-II. felületen egy bizonytalan korú árokrendszer elemei kerültek elő, szintén bizonytalan korú és Árpád-kori gödrök mellett, mindhárom felületen jelentkeztek. Előkerült továbbá négy Árpád-kori földbe mélyített lakóház, melyek közül kettő úgynevezett „nyeles ház” volt. Kemence és a szelemenés tetőszerkezetre utaló cölöplyuk mindegyikben volt, munkagödör kettőben; a padló megújítása csak az egyik házban volt megfigyelhető.

Ettől K-re a Gyál 3. Árpád-kori lelőhely folytatásaként 5 ház, 9 kemence, 6 kút és 21 árok került elő a gázvezeték nyomvonalában.

3/A lelőhely, 2. csomópont. Az M5 és az M0 autópálya csatlakozásának nyugati oldalán a gázvezetékek autópálya nyomvonalába eső szakaszán került elő egy kis bronzkori teleprészlet. A 13 gödörben kevés leletanyagot, főként kerámiatöredékeket és néhány állatcsontot találtunk és egy lelet nélküli széles, egyenes árkot.

Munkatársak: Füredi Ágnes, Szabó Levente, Szekeres Krisztina régészek, Bognár Anita, Ferenczi László, Halász Ágoston régésztechnikusok.

MESTER EDIT – SIMONYI ERIKA – TOMKA GÁBOR

104. Gyál, 10. számú lelőhely (Pest megye) Á

Az Árpád-kori településen 78 objektum került elő. A feltárás két nagyobb felületen folyt, közöttük földút húzódott. Az I. (D-i) felületen újkori jelenségek mellett, Árpád-kori árok, gödrök és három földbe mélyített ház került elő. A házak és az árok kapcsolata nem világos. A házak úgynevezett „nyeles házak”, szelemenés tetőszerkezetűek, belsejükben kemencével és munkagödörrel. Az egyikben (13.) sikerült megfigyelni a deszkapad-

ló lenyomatát. Betöltésükből cserépbogrács-töredékek, fenékbélyeggel ellátott töredékek, valamint bekarcolt csigavonallal díszített darabok kerültek elő. A II. felületen számtalan bizonytalan korú, illetve császár- és Árpád-kori, rendszertelenül futó árkot sikerült feltárni. A feltárt terület mérete: 55 672 m².

Munkatárs: Szabó Levente régész, Füredi Ágnes, Szekeres Krisztina régészhallgatók (ELTE).

SIMONYI ERIKA

105. Gyál, 13. számú lelőhely (Pest megye) R, Á

Gyál határában 2002. július 14. és augusztus 10. között végeztünk megelőző feltárást. A lelőhelyen a gázfektetési munkálatok által veszélyeztetett 3. csomópontot, 5797 m² területet kutattuk át. Az ásatások során őskori és Árpád-kori leletek kerültek napvilágra. Az őskor emlékeit a terület keleti részén találtuk. A késő rézkorra (Kr. e. 4200–3500) datálható mintegy 34 gödörben díszített kerámia, kovaeszközök, két esetben pedig háziállatok (szarvasmarha és juh) csontváza feküdt. A gödrök egy részét egy félkörívben, illetve egy hosszanti, az egész ásatási területet átszelő, K–Ny-i irányban haladó árok vágja. Az árkokból rézkori cserepek mellett az Árpád-korra keltezhető kerámiatöredékek kerültek elő. Az említett objektumok (összesen 5 darab árok) a 11–13. század közötti időszak emlékei.

Munkatársak: Gulyás Gyöngyi régész, Zsoldos Attila régészhallgató (JATE), Ari György, Szászvári Linda régésztechnikusok.

PÉTERVÁRY TAMÁS

106. Gyál, 22. számú lelőhely (Pest megye) Kk

A tervezett autópálya nyomvonala az előzetes terepbejárás szerint mintegy 800 m hosszan metszi a lelőhelyet. A nyomvonalat két földút metszi. A lelőhelynek a délebbre fekvő földúttól D-re eső részén a 16–17. századra keltezhető árokrendszerre bukkantunk.

Az első periódusba két párhuzamosan futó, ÉNy–DK-i irányú, vízelvezető árok tartozott. Ezt metszette egy kettős árokrendszer, mely egy négyszögletes, a fő égtájak szerint irányított területet kerített körbe. Harmadik periódusként egy hasonló, az előzőnél kisebb területet magába foglaló négyszögletes árokrendszert említhetünk. Az árkokból mázas kerámia, fül- és egyéb jellegzetes töredékek, egy kutya csontváza (3. periódus), szarvasmarha- és egyéb állati csontmaradványok és két cölöplyuk került elő.

A lelőhelyen 40 objektumot, azaz 33 árkot, 2 cölöplyukat, 5 tárológödört dokumentáltunk. A feltárt terület mérete: 35 462 m².

Munkatárs: Gulyás Gyöngyi régész, Ari György, Szászvári Linda régésztechnikusok.

PÉTERVÁRY TAMÁS